

Gensplejsning og den tredje verden

Hver syvende menneske på kloden sulter. Som løsning tænker vi i biokemiske løsninger, avancerede forædlingsteknikker, insektresistente gensplejsede afgrøder, osv. Sådan – på den kunstige facon – håber vi at løse sultproblemer i den tredje verden. Dette fokus ser nærmere på hele diskussionen om gensplejsning som middel til fattigdomsbekæmpelse.

Af Mette Bom

Hver syvende menneske på kloden sulter. Der er ellers mad nok, forlyder det fra eksperterne. Men vi har problemer med at fordele den. Logistikken og økonomien hænger ikke sammen i de fattigste lande. Vi tænker derfor i biokemiske løsninger, avancerede forædlingsteknikker, insektresistente gensplejsede afgrøder, afgrøder, der splejsses sammen på en måde, så de indeholder store mængder af livsnødvendige vitaminer. Sådan – på den kunstige facon – håber vi at løse sultproblemer og give de fattige bønder i udviklingslandene mulighed for et større udbytte af deres afgrøder.

Problemet med denne strategi, som i øvrigt er en blandt mange, er, at ingen kender de langvarige konsekvenser af disse nye afgrøder, hvor meget de spreder sig, hvordan de påvirker ikke-gensplejsede afgrøder, hvad der sker med folkesundheden på længere sigt, når mennesker indtager disse manipulerede fødevarer. Vi kunne jo også risikere pludselig at få disse genmodificerede fødevarer i danske kølebokse og vi har jo frabedt os dem i Danmark for lang tid siden – grotesk nok af forsigtighedsårsager! Desuden mener økologerne, at de gensplejsede afgrøder ikke er bæredygtige. Og så er der hele problemstillingen om patenterne. Når de store multinationale biotekvirksomheder tager patent på deres genmodificerede sorter, har de fattige bønder ikke råd til dem. Og hvad hjælper det så?

Ekspertene anbefaler i dag, at de mere velstillede lande skal støtte landbrugsforskningen i højere grad, end de gør i dag. Der skal udvikles sorter, der ikke er til fare for menneskeheden – hverken de fattige eller de rige af slagsen. Og der skal investeres i forskning i afgrøder, der kommer udviklingslandene til gode, som fx kassava, hirse og sorghum.

Desuden skal kommunikationsvejene mellem os, der gerne vil "give" og de, der står i den modsatte ende forbedres gevaldigt, da hele ulandsbistandsinstitutionen bærer præg af bureaukrati, uigennemsigtighed og "top-down" styring, som biologen Charles Spillaine udtaler til denne udgave af Teknologidebat. Fokus ser denne gang nærmere på hele diskussionen om gensplejsning som middel til fattigdomsbekæmpelse i den tredje verden. Vi har spurgt til de seneste udviklinger på området og undersøgt de problemstillinger, der stadig huserer omkring patenter, biopirateri, internationale handelsaftaler, osv.

Læs alle artiklerne i dette fokus ved at klikke på links nederst....

Sidst opdateret: 09-09-2002

[Links](#)

[Udsigt til sult](#)

[Hvis afgrøder er det?](#)

[Alternativer](#)

[Et spørgsmål om at lytte - nedefra og op](#)